

ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี
The People's Attitude towards Community Meetings in Nong Khae,
Saraburi Province

วันชนะ มาเกิด¹ ยูวัฒน์ วุฒิเมธี²
Wanchana Makerd, Yuwat Vuthimedhi

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี” มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 400 คน ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = .64) 2) ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ 3) การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนongแขวง จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คำสำคัญ (Keywords) : ทัศนคติของประชาชน; การจัดประชาคม; จังหวัดสระบุรี

Abstract

The research aimed to 1) study the level of the people's attitude towards the community meetings in Nong Khae, Saraburi province, 2) to compare between the demographic factors and the people's attitude towards the community meetings in Nong Khae, Saraburi province, and 3) to analyze the relationship between the political participation and the people's attitude towards the community meetings in Nong Khae, Saraburi province. The study used quantitative research. A sample, from accidental sampling, consisted of 400

Received: 2024-04-25 Revised: 2024-05-07 Accepted: 2024-05-09

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, Student of Master of Political Science Program, Siam University. E-mail: polsiamsu10@gmail.com

² อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, lecturer of Graduate School in Political Science, Siam University. E-mail: somkid.polsu@hotmail.com

residents in Nong Khae, Saraburi province and the data were collected by questionnaire. The statistical techniques were percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA and Pearson's moment product correlation. The research found that: 1) the level of the people's attitude towards the community meetings in Nong Khae, Saraburi province was at the highest ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = .64); 2) the different genders had a statistical significance at 0.02; and 3) the political participation was statistically correlated to the people's attitude towards the community meetings in Nong Khae, Saraburi province at 0.00 level of significance.

Keywords: the people's attitude; community meeting; Saraburi province

บทนำ (Introduction)

บทบาทของประชาชนในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้นถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของการพัฒนาการเมืองที่คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองจากระบอบเผด็จการไปสู่การเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้นจึงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของรัฐให้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองในหลายลักษณะทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยในแต่ละประเทศ ซึ่งบทบาทของประชาชนต้องสามารถแสดงออกผ่านการเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นในเวทีสาธารณะได้ตลอดเวลา จึงเห็นได้ว่า การจัดประชาคมการเมืองจึงกลายเป็นเวทีทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงออกถึงสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำประชาคมหมู่บ้านและประชาคมในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งกระบวนการจัดทำประชามชนั้นตั้งอยู่บนแนวคิดเรื่องสิทธิพลเมืองในการใช้สิทธิและแสดงออกถึงหน้าที่ของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะ ทั้งนี้แต่เดิม การจัดทำประชามชนมักเกิดขึ้นผ่านการสร้างความสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่นชนบท หรือที่อาจเรียกได้ว่าเป็นที่ประชุมเมือง (Town Meeting) โดยมีกาศัยสถานที่ที่เป็นกลางของชุมชนหรือมีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะเป็นจุดศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น ศาลาวัด โรงเรียน เป็นต้น โดยปัจจุบัน การจัดทำประชามชนมักได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีอยู่มากต่อการจัดทำประชามชนในชุมชนต่างๆ ซึ่งในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีนั้น พบว่าตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา หลายพื้นที่ได้มีการจัดทำประชามชนอยู่บ้าง โดยทำให้การพัฒนาพื้นที่ในระดับตำบลนั้นได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ แนวทางการพัฒนาที่เกิดขึ้นจึงตั้งอยู่บนพื้นฐานการสร้างประชาสังคมให้กลายเป็นภาคส่วนที่มีความเข้มแข็งพร้อมก้าวผ่านไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามชนในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี” จึงมุ่งศึกษาทั้งระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามชน ไปพร้อมกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามชน อันจะนำไปสู่การค้นหาแนวทางการพัฒนาการจัดประชามชนในระดับท้องถิ่น อันยังประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตยให้มั่นคงยั่งยืนตามมา เพราะการทำประชามชนก็คือการวางรากฐานของการเมืองแบบประชาธิปไตยที่คำนึงถึงสิทธิพลเมืองไปพร้อมกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประเด็นในการศึกษาเน้นทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ทั้งในด้านการมีบทบาทแสดงความคิดเห็น และด้านการมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม
 - 1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปจำนวน 161,507 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่พบเจอในเขตพื้นที่ที่ศึกษา จำนวน 400 คน ตามสูตรการคำนวณของ Yamane (1973)
 - 1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
 - 1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการศึกษา 1 มกราคม-28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Moment Product Correlation) โดยตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่แสดงทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และอาชีพ พบว่า

ปัจจัยด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาได้แก่ เพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 และเพศทางเลือก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

ปัจจัยด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาได้แก่ 36-45 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5, 18-25 ปี และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และสุดท้ายคือ 46-60 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ปัจจัยด้านรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-30,000 บาท จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 และสุดท้ายคือ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0

ปัจจัยด้านอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมาได้แก่ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และสุดท้าย อื่นๆ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=.68) เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า สมาชิกของชุมชนจำเป็นต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมของส่วนรวมร่วมกัน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=.73) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมของชุมชนเป็นงานสาธารณะที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.=.0.71) การติดต่อระบบราชการก็ถือว่าเป็นบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.37$, S.D.=.0.93) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=.0.92) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=.0.85) การเข้าไปร่วมกิจกรรมสาธารณะทุกอย่างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=.0.83) ความใส่ใจต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.12$, S.D.=.0.97) เรื่องของชุมชนเป็นกิจกรรมที่ทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักถึงถึงความสำคัญ ($\bar{X} = 4.08$, S.D.=.0.95) หน้าที่ของพลเมืองคือการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=.0.93) การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=.1.02) และสุดท้าย คือ การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=.1.02)

2. สรุปผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์

ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D.=.64) เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้าน การมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=.0.57) รองลงมาได้แก่ การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=.0.71)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อของการมีบทบาทแสดงความคิดเห็น ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=.0.71) เมื่อพิจารณาตามรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า มีความพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาคม ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=.0.82) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีมุมมองในทางที่ดีต่อการทำประชาคม ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=.0.79) มีความพร้อมที่จะร่วมเสนอแนะเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาคม ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=.0.92) มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการทำประชาคมเสมอ ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=.0.89) และ มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมการทำประชาคมเสมอ ($\bar{X} = 3.97$, S.D.=.1.02)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายชื่อของการมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.31, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อส่วนใหญ่เห็นว่าสมาชิกในชุมชนต้องมีความรับผิดชอบต่อมติหรือข้อตกลงของประชาคมร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.=0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การยึดหลักเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาคม ($\bar{X}$ = 4.56, S.D.=0.63) ทุกคนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบเมื่อดำเนินการตามที่ประชาคมเห็นพ้องแล้ว ($\bar{X}$ = 4.23, S.D.=0.84) การสร้างความเห็นพ้องในกลุ่มผู้เข้าร่วมทำประชาคมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ($\bar{X}$ = 4.11, S.D.=0.82) และ การปฏิบัติตามมติหรือข้อตกลงตามที่ประชาคมเห็นพ้องเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการตามนั้น ($\bar{X}$ = 4.04, S.D.=0.97)

ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า

สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .35 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 3 รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .81 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .90 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ข้อ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า

สมมติฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ที่พบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ จงรักษ์ ชำนาญ และกฤษฎวรรณ โลหะชินทร์ (2563: 297) พบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ทั้งนี้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและผู้นำท้องถิ่นอยู่ในระดับดี

จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ที่พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วินิจ ฝาเจริญ และ เซษฐ ใจเพชร (2565: 9) พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งผลการศึกษาของ จงรักษ์ ชำนาญ และกฤษวรรณ โล่ห์วีรินทร์ (2563: 299) พบว่า ทั้งนี้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและผู้นำท้องถิ่นที่อยู่ในระดับดี และไม่แตกต่างกันมากนัก และผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ที่พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัชมี ทองสิริไพศรี และ คณะ (2565: 334) พบว่า ประชาคมเทศบาลเป็นผู้เสริมสร้างจิตสำนึก ความสามัคคี เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เป็นสื่อกลางในการรับฟังรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาของชุมชน มีบทบาทประสานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทั้งหลายในชุมชน รวมทั้งผลการศึกษาของ จักรี อางจุลลา และวัชรินทร์ สุทธิสัย (2558: 237) พบว่า ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ผลของการวิจัยนี้ได้เน้นให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยทัศนคติของประชาชนในแง่มุมการศึกษาทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะของการเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบาย และการจัดบริการสาธารณะ ในการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการปกครองในระดับประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 การพัฒนาการทำประชาคมควรให้รัฐสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานของภาคประชาชน
 - 1.2 ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการทำประชาคมทั้งในระดับหมู่บ้านและในระดับอำเภอ เพื่อขยายพื้นที่หรือเวทีการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำนโยบายสาธารณะ
2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาประเด็นการจัดทำประชาคมในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ผ่านการศึกษาเชิงสำรวจกับประชาชนในจังหวัดต่างๆ
 - 2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ได้แก่ วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่น วัฒนธรรมชุมชน หลักธรรมาภิบาลที่มีต่อทัศนคติของประชาชนในการทำประชาคม

เอกสารอ้างอิง (References)

- จรงค์ ชำนาญ และกฤษวรรธน์ โล่ห์วัชรินทร์ (2563) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านเต่า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดชัยภูมิ. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา**. 9(1): 293-301.
- จักรี อาจจุลลา และวัชรินทร์ สุทธิชัย (2558) ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. **วารสารมรม. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**. 9(3): 231-240.
- รัศมี ทองสิริไพโรศรี และคณะ (2565) บทบาท ลักษณะ และองค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย**. 23(1): 330-336.
- วินิจ ฝาเจริญ และ เชษฐ ใจเพชร (2565) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารสันติสุขปริทรรศน์**. 3(1): 1-11.
- Yamane, T. (1973) **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

